

og nede i denne Slugt paa 800 Kv.-Al. med 4 Bygninger rundt omkring sig, have De det ubebyggede Areal efter denne Lov, som det høitærede Flertal forlanger, vi skulle stemme for. Jeg sagde: hvis De forudsætte, at man er saa velvillig at dele det ubebyggede Areal saaledes, at Delene blive lige store, lige meget til 1ste, 2den og 3die Gaard; men, mine Herrer! saaledes gjør man det ikke, de, der dog have noget Lys til Gaden, og som Bygherrerne dog egentlig skulle have deres største Veieindtægt af, de forlange ikke blot Gadelys og Luft, men ogsaa forholdsvis større Gaarde, og der er vist, efter hvad jeg kjender til Gaardspladser, Intet til Hinder for, at man af de 2,400 Al. maatte tage $\frac{2}{3}$ eller lad os sætte Halvdelen til den første Gaard — det er lidt nok endda, altfor lidt — og 600 Al. til hver af de andre. Hvad er det dog for nogle Tragter, med al den usunde Luft stigende op ad, hvis den ellers kan komme op for Røgen og Dampen i Byen, og hvor selvfølgelig ingen frisk Luft kan komme ned ad til Veilighederne der. Mig forekommer det nu — det er ikke Krig fra min Side mod det høitærede Flertal; thi jeg er overbevist om, at det har stillt disse Forslag, fordi det mente, at de sanitært vare bedre; men mig forekommer det, at skal den Tilstand, de skabe ved dette Forslag, være bedre end den nuværende, saa maatte det nuværende i høieste Grad trænge til Forandring, selv om den vedkommende Kommune maatte — det er ikke ukjendt for Kommunerne — i paakommende Tilfælde, naar en Bygning skal opføres, gaa til en meget betydelig Expropriation. Jeg nærer stor Frygt for Forholdene, som de ere nu, og at sætte Segl paa, at de maatte blive endnu værre, at stemme for en Lov, ved hvilken de sanitære Forhold mulig forværres, tør jeg ikke, selv om man skal for 1001de Gang behandle Loven paany. Jeg henstiller derfor dette Spørgsmaal til hderligere Overveielse. Naar vi skulle tage Loven i denne Form, saa kunne vi til at paalægge vedkommende Kommune Forpligtelser med Hensyn til Expropriation, som ingenlunde ere ualmindelige. Vi gaa ofte ved al kjøbenhavns Lovgivning saa forsigtig udenom ethvert Krav, som om vi sad her som en Underkomite af den høitærede Borgerrepræsentation — Jeg kommer dernæst til Spørgsmaalet om forstaaet Beboelse af Kjældere. Jeg forstod den ærede Minister saaledes, at han vilde finde det noget haardt nu at forlange, at saadanne hidtil beboede Veiligheder ikke forstaaet maatte beboes. Forslaget i denne Retning griber jo heller ikke saaledes ind i det Bestaaende, men selv om den ærede Mi-

nister har Ret i, at det vilde være haardt, burde det nok noiere overveies, forekommer det mig, om det kan gaa an ved nye Bestemmelser om Kjældere at tillade, at de som Regel blive beboede. Jeg tror nok, at naar Udvalgets Forslag om de $2\frac{1}{2}$ Alen vedtages, og der omhyggelig sørges for, at der ikke opstiger Dunster og Fugtighed fra Grundvandet, og Areallet ikke er saaledes bebygget, som jeg nylig omtalte, men Kjælderen ligger paa frit Felt, kunne Kjældere være meget anstændige og forsvarlige Beboelser; og en for alle Tilfælde gjældende Regel, at en Veilighed, blot fordi den kaldes sig en Kjælder, naar den ikke indeholder visse Maal, ikke skal kunne beboes, vilde være rigorøst. Men om Loven, naar den er vedtagen ved 2den Behandling, indeholder saadanne Bestemmelser, at de jævne og simpleste sanitære Hensyn efter vore Sundhedsautoriteters og Lægers Erfaring opfyldes, maa jeg betvivle, efter hvad jeg derom har hørt. — Jeg tillader mig nu at gaa til Kvisten. Jeg har forstaaet det saaledes, at Kvistetager skulle være forbudt som Beboelsesleiligheder for Familier, for Mand, Kone, Børn, for Kjøften, Badstue og alt Saadant, og der gives vel af Kviste i alt Fald en Del, som ere sørgelige Beboelsesleiligheder, ofte fordi Tagene ikke ere saa gode, som de burde være, og fordi det vilde koste for meget at omlægge dem paa forsvarlig Maade. Flertallets Forslag i denne Retning forekommer det mig altfaa i al Almindelighed, at man maa slutte sig til; men derfor kan jeg dog ikke paa nogen Maade finde det rigtigt at gjøre selve disse Bestemmelser til Almenbestemmelser, der ikke skulle tilstede Undtagelse; thi derom er jeg overbevist, at det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) har Ret i, at der gives Kvistleiligheder saa betryggende indrettede, at de baade om Vinteren og om Sommeren, baade med Hensyn til at bevare Varmen og med Hensyn til at hindre for stærk Varme, ere langt bedre Beboelsesleiligheder end mangen anden Veilighed, som det er tilladt at bebo, ikke at tale om, at en saadan Veilighed til Forsider ofte kan være langt, langt hundere end den hele Række fra Kjælder til Kvist i Mellem- og Bagbygninger, især efter de Forhold, som ere gjældende, og som hderligere her foreslaas. Hvis derfor Bestemmelserne om Kvistleiligheder ikke give et vist Spillerum for en fornuftig og sagkyndig Administration, tror jeg, at man gaar for vidt. Jeg vil alligevel indrømme, at den Brug, man nu ofte gjør af Kvistleiligheder, hvor man har delt de enkelte Værelser mellem de forskjellige Veiligheder, og lægger f. Ex. Tjenestepiger og